

Η ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΔΡΙΚΟ ΦΥΛΟ

Του Χαριλάου Αλεξάνδρου Ιωαννίδη, Πλαστικού και Επανορθωτικού Χειρουργού, Διευθυντού Νοσοκομείου Middlesex, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, τ.αν. Καθηγητού Παν/μίου Leuven

Η χειρουργική ειδικότητα της πλαστικής και επανορθωτικής χειρουργικής ασχολείται με ένα ευρύ φάσμα συγγενών (δηλαδή που είναι παρούσες κατά τη γέννηση) ανωμαλιών και επίκτητων (δηλαδή που εμφανίζονται κατά τις διάφορες φάσεις της ζωής) παθολογικών καταστάσεων. Ένας τομέας της, η αισθητική ή κοσμητική χειρουργική, ασχολείται με τη χειρουργική διόρθωση εξωτερικών δυσμορφιών και παραμορφώσεων με σκοπό τη βελτίωση της όψεως του ατόμου. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ατόμων που υποβάλλονται σε αισθητικές επεμβάσεις είναι γυναίκες. **Και οι άνδρες όμως υποφέρουν από μία σειρά προβλημάτων, στην αποκατάσταση των οπ-οίων η αισθητική χειρουργική μπορεί να συμβάλλει θετικά και αποτελεσματικά.**

Τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότεροι άνδρες ζητούν να ενημερωθούν, καταφεύγουν σε χειρουργούς αναζητώντας λύσεις στο πρόβλημά τους, παραγκωνίζοντας προσωπικές και κοινωνικές αναστολές χάριν της βελτίωσης του image τους. Απώτερος σκοπός εκτός από την προσωπική ικανοποίηση είναι η αντικειμενική βελτίωση των "νοσούντων" χαρακτηριστικών και έμμεσα η **ευκολότερη κοινωνική αποδοχή και η αύξηση των επαγγελματικών προοπτικών.**

Οι άνδρες έχουν διαφορετικά μορφομετρικά και ιστολογικά χαρακτηριστικά από τις γυναίκες. Αυτό σημαίνει, ότι οι αναλογίες τους είναι διαφορετικές, όπως επίσης διαφορετική είναι και η μικροσκοπική κατασκευή των ιστών τους (δέρματος, λίπους, κλπ.). Οι διαφορές αυτές πρέπει να είναι γνωστές και να λαμβάνονται υπ' όψιν από τον θεράποντα χειρουργό, τόσο κατά τον προγραμματισμό, όσο και κατά την εκτέλεση οποιασδήποτε χειρουργικής επέμβασης. Το τελευταίο είναι σημαντικό, διότι άλλως μπορεί να επηρεαστεί αρνητικά η μετεγχειρητική πορεία, να αυξηθεί η πιθανότητα επιπλοκών και να αλλοιωθεί το τελικό αποτέλεσμα. Ενδεικτικά αναφέρονται μερικές από τις διαφορές:

1. Τα χαρακτηριστικά του προσώπου είναι γενικά πιο αδρά, η μύτη είναι φαρδύτερη, ψηλότερη και μακρύτερη, το σαγόι είναι φαρδύτερο κλπ.
2. Ο θώρακας είναι φαρδύτερος και βαρύτερος, οι δηλές είναι μικρότερες και σε μεγαλύτερη απόσταση μεταξύ τους.
3. Η μέση είναι πιο φαρδιά, η λεκάνη είναι πιο στενή.
4. Το δέρμα είναι παχύτερο με διαφορετική υφή και μεταβολισμό. Ο άνδρας ασθενής είναι λιγότερο ανεκτικός στην

πιθανή μετεγχειρητική ταλαιπωρία, συγκοπτικά δε επεισόδια είναι πιο συχνά από τις γυναίκες. Για αυτό χρειάζεται περισσότερη υπομονή και διαβεβαίωση από την πλευρά του θεράποντος. Ίσως λόγω του ότι το πρόβλημα είναι συνήθως πιο σοβαρό, ο άνδρας ασθενής διέρχεται συχνά πιο ταραχώδη μετεγχειρητική περίοδο. Ορισμένοι άνδρες περιγράφουν, ότι διαβιούν σοβαρή "κρίση ταυτότητας".

Από τις πολλές καταστάσεις επελέγησαν ορισμένες από τις πιο συχνά εμφανιζόμενες, στις οποίες θα γίνει σύντομη αναφορά. Επίσης λόγω του περιορισμένου χώρου παρατίθενται μερικές μόνον εικόνες.

Ένα πρόβλημα για το οποίο νεώτεροι και μεσήλικες κυρίως άνδρες αναζητούν συμβουλή και βοήθεια είναι οι **δύσμορφες ουλές**. Αυτές είναι αποτέλεσμα ατυχημάτων (εικ. 1), εγκαυμάτων (εικ. 2), ιατρικών πράξεων ή λοιμώξεων και προκαλούν αισθητικά αλλά και λειτουργικά ενοχλήματα. Η διόρθωσή τους (κοινά λεγόμενη πλαστική ουλής) μπορεί ενίοτε να γίνει συντηρητικά (ενέσιμη τριαμισιολόνη, φύλλα σιλικόνης κλπ.), συνήθως όμως απαιτεί κάποιας μορφής επεμβατική πράξη. Η τελευταία κυμαίνεται από την απλή και αναιμακτη χρήση laser ή την δερματοαπόξεση έως την χειρουργική εξαίρεση του ουλώδους ιστού. Ακολουθώντας το έλλειμμα συρράπτεται ή καλύπτεται με μόσχευμα δέρματος (ελεύθερο κομμάτι) ή με κρημνό (κομμάτι ιστών με βάση και ανεξάρτητη αιμάτωση). Το αποτέλεσμα είναι συνήθως επιτυχές, η δε περίοδος ανάρρωσης, εξαρτώμενη από την έκταση της ουλής, είναι τις περισσότερες φορές σύντομη.

Μία μικρή σχετικά ομάδα κυρίως νέων ανδρών εμφανίζει **σκελετικές δυσμορφίες** στο πρόσωπο, που οφείλονται βασικά σε **ανωμαλίες των γνάθων και ονομάζονται δυσγναθίες** (εικ. 3). Και σε αυτές τις περιπτώσεις τα ενοχλήματα είναι αισθητικά και λειτουργικά. Η θεραπεία συνίσταται σε χειρουργική κινητοποίηση του οστικού τμήματος που χωλαίνει, τοποθέτησή του στην επιθυμητή θέση και ακινητοποίησή του με μεταλλικό υλικό (πλάκες, βίδες). Ο ασθενής επανέρχεται μετεγχειρητικά στο φυσιολογικό σε χρονικό διάστημα εξαρτώμενο από την έκταση της επέμβασης.

Η ενασχόληση των ανδρών με σπορ και η συχνή ανάμειξή τους σε πάσης φύσεως ατυχήματα έχει συχνά σαν αποτέλεσμα **κάταγμα της μύτης και του ρινικού διαφράγματος**. Μη αντιμετώπιση ή αποτυχημένη θεραπεία οδηγούν σε δυσμορφίες (εικ. 4). Επίσης

άνδρες με πολύ μεγάλη ακαλαίσθητη μύτη αναζητούν ενίοτε τη συμβουλή του ειδικού. Η αντιμετώπιση είναι μόνο χειρουργική, για αυτή δε χρησιμοποιείται ο γενικός όρος "ρινοπλαστική". Η ρινοπλαστική περιλαμβάνει ένα φάσμα από χειρουργικές επεμβάσεις που εξαρτώνται από τον ασθενή και τη φύση της δυσμορφίας. Συχνά η μετεγχειρητική περίοδος είναι δυσκολότερη σε σχέση με τις γυναίκες. Το οίδημα και η εκχύμωση είναι εντονότερα. Αιμορραγία και λοίμωξη είναι πιο συχνές. Επίσης συχνά οι άνδρες είναι πιο ανυπάκουοι και πειθαρχούν λιγότερο στις ιατρικές οδηγίες. Λαμβανομένων υπ' όψιν των ανατομικών διαφορών που αναφέρθηκαν πιο πάνω πρέπει ο χειρουργός να προσέξει, ούτως ώστε το μετεγχειρητικό αποτέλεσμα να μη δυσχεραίνει τον "ασθενή". Ο άνδρας ασθενής δεν αποζητά και σίγουρα δεν είναι ευχαριστημένος με γυναικεία μύτη. Η περίοδος ανάρρωσης είναι σύντομη και ο ασθενής επανέρχεται γρήγορα στις επαγγελματικές του υποχρεώσεις.

Μια άλλη δυσμορφία που ενοχλεί είναι τα **προτεταμένα αυτιά** (εικ. 5). Αυτά διορθώνονται χειρουργικά και ο σκοπός είναι η αλλαγή του σχήματος του χόνδρινου σκελετού του αυτιού. Μετεγχειρητικά δεν εμφανίζονται πολλά προβλήματα και η ανάρρωση είναι ταχεία.

Ένα πρόβλημα από το οποίο υποφέρουν αρκετοί άνδρες είναι το **μεγάλο στήθος** (ιατρικά η κατάσταση λέγεται γυναικομαστία) (εικ. 6). Η αιτιολογία ποικίλλει, σε ορισμένες περιπτώσεις όμως δεν ανευρίσκεται αιτία (ιδιοπαθής γυναικομαστία). Πρώτο βήμα είναι η διερεύνηση της πιθανής αιτίας και κατόπιν προχωρεί κανείς στην θεραπεία η οποία είναι χειρουργική, χρήσιμη δε είναι ενίοτε και η λιπαναρρόφηση. Η περίοδος ανάρρωσης είναι σύντομη και το ποσοστό των μετεγχειρητικών επιπλοκών χαμηλό.

Η απώλεια σημαντικού βάρους σε συνδυασμό με μυϊκή χαλάρωση οδηγεί σε "**κρέμασμα**" των επιφανειακών ιστών (δέρματος και λίπους). Περιοχές σαν την κοιλιά, το πηγούνι, τα μπράτσα και τους μηρούς χάνουν το περίγραμμά τους με αποτέλεσμα σοβαρή διαταραχή της αισθητικής του σώματος (εικ. 7). Τα προβλήματα αυτά διορθώνονται με μία σειρά χειρουργικών επεμβάσεων κατά τις οποίες αφαιρείται η περίσσεια δέρματος και λίπους, εάν ενδείκνυται αναδιπλώνονται οι μύες και αποκαθίσταται το περίγραμμα και η αισθητική του σώματος. Από το είδος της επεμβάσεως εξαρτάται η περίοδος ανάρρωσης, το ποσοστό δε των πιθανών επιπλοκών είναι συνήθως χαμηλό.

Η πάροδος των ετών δεν αφήνει ίχνη μόνον στις γυναίκες, αλλά και στους άνδρες. Το γηρασμένο πρόσωπο, τα γηρασμένα μάτια με τα "πесμένα" επάνω βλέφαρα και τις "σακκούλες" στα κάτω βλέφαρα παρατηρούνται εξίσου και στα δύο φύλα. Μέχρι πρόσφατα λόγω των

κοινωνικών αντιλήψεων και διαφόρων προκαταλήψεων οι άνδρες δεν αναζητούσαν λύσεις, διότι ίσως δεν είχε δημιουργηθεί η ανάγκη. **Ο σκληρός επαγγελματικός ανταγωνισμός στις Η.Π.Α. και στην κεντρική και δυτική Ευρώπη δημιούργησε τέτοιες ανάγκες.** Έτσι βρέθηκαν ικανοί και έμπειροι επαγγελματίες να χάνουν σημαντικές επαγγελματικές θέσεις λόγω της εμφάνισής τους. Η αναζήτηση βοήθειας και λύσης στο πρόβλημα αυτό έγινε επιτακτική. **Ο αριθμός των ανδρών που υπόκειται σε ρυτιδεκτομή (κοινώς face lift), βλεφαροπλαστική και άλλες κοσμητικές επεμβάσεις προσώπου αυξάνει με τον χρόνο.** Η τάση αυτή έχει φτάσει και στον Ελλαδικό χώρο και πιθανότατα στο εγγύς μέλλον ο ρυθμός προσέλευσης να αυξηθεί ακόμα περισσότερο. Το είδος των επεμβάσεων είναι σε γενικές γραμμές παρόμοιο με τις γυναίκες. Υπάρχουν ορισμένες διαφορές στην μετεγχειρητική πορεία (μεγαλύτερη πιθανότητα αιμορραγίας, περισσότερο οίδημα κλπ.) που οφείλονται στις διαφορές υφής των ανδρικών ιστών από τους γυναικείους. Τα αποτελέσματα είναι πολύ ικανοποιητικά και η περίοδος ανάρρωσης σχετικά σύντομη.

Εκ των προαναφερθέντων είναι εμφανές, ότι οι αντιλήψεις έχουν αλλάξει και έχουν εκσυγχρονισθεί. Η επιστήμη με την πλαστική αισθητική χειρουργική μπορεί να προσφέρει πολλά στον άνδρα και εκείνος είναι έτοιμος να δεχθεί την συνεισφορά και να εκμεταλλευθεί τις σύγχρονες δυνατότητες της χειρουργικής αυτής ειδικότητας. Πρέπει όμως μεταξύ των άλλων στοιχείων να λαμβάνονται υπ' όψιν οι διαφορές του ανδρικού από το γυναικείο φύλο, ούτως ώστε να επιτυγχάνεται πάντοτε το δυνατόν καλύτερο αποτέλεσμα.

Αριστερά, άνδρας με δυσμορφία προσώπου πριν και μετά τις διορθωτικές επεμβάσεις.

Αριστερά, άνδρας με προτεταμένα ασύμμετρα αυτιά πριν και μετά τη διόρθωση.